

A KORA ÚJKORI MAGYAR TÖRTÉNELEM FORRÁSAI ÉS KUTATÁSMÓDSZERTANA

Kurzuskód: BTTR330OMA

Időpont: Csütörtök 14:00

Helyszín: Főépület 312. terem

Oktató: Árvai Tünde (arvai.tunde@arts.unideb.hu)

2024/2025. tanév II. félév

1. február 20. Teljesítés feltételeinek ismertetése.
2. február 27. A kora újkori magyar történelem középszintű ismeretanyagának átisméltése
3. március 6. Szakirodalmi kutatás fórumai. A korszak kutatói.
4. március 13. Online segédanyagok a korszak tanításához
5. március 20. Akták, összeírások, leltárak, peres iratok
6. március 27. Amikről a levelek mesélnek
7. április 3. Török kori emlékeink
8. április 10. TAVASZI SZÜNET
9. április 17. Látogatás az DE Egyetemi és Nemzeti Könyvtárban
10. április 24. Látogatás a Déri Múzeumban
11. május 1. Az óra elmarad – beadandó határideje
12. május 8. Látogatás a Debreceni Református Kollégiumban v. helytörténeti séta
13. május 15. Látogatás a Hajdú-Bihar Megyei Levéltárban – levéltárpedagógiai foglalkozás
14. május 22. Félév értékelése, jegyosztás

Kurzus teljesítésének feltételei

aktív órai részvétel (max. 3 hiányzás, előre jelezni emailben)

órai és házi feladatok megoldása

bibliográfia és feladatsor beadása

Forráskiadványok

Karácson Imre (ford.): [Evlia Cselebi török világotutató magyarországi utazásai 1664–1666](#). Bp., 1908.

Szigethy Gábor (szerk.): [Oláh Miklós: Hungária](#). Bp., 2003.

Szigethy Gábor (szerk.): [Brodarics István: Igaz leírás a magyaroknak a törökökkel Mohácsnál vívott csatájáról](#). Bp., 2003.

Monumenta Hungariae Historica. Magyar Történelmi Emlékek. [Szerémi György emlékirata Magyarországnak romlásáról \(1484–1543\)](#) Pest, 1857.

Tanításmódszertani segédletek

Hunyadi-Buzás Éva: [Magyarország a kora újkorban – Témafeldolgozás hatodik évfolyamon](#), Újkor.hu, Oktatás, 2023. február 1.

Bárdossy Ildikó, Dudás Margit, Pethőné Nagy Csilla, Priskinné Rizner Erika: [A kritikai gondolkodás fejlesztése I. Az interaktív és reflektív tanulás lehetőségei](#). Pécs–Bp., 2002.

Bárdossy Ildikó, Dudás Margit, Pethőné Nagy Csilla, Priskinné Rizner Erika: [A kritikai gondolkodás fejlesztése II. Az interaktív és reflektív tanulás lehetőségei. Válogatás pedagógusok és pedagógusjelöltek munkáiból](#). Pécs, 2007

Ajánlott irodalom

Fazekas Csaba: [Bevezetés az újkori magyar történeti források tanulmányozásába](#). Miskolc, 2000.

Gunst Péter: A magyar történetírás története. Debrecen, 2000.

Horváth Iván, Balázs Mihály, Bartók Zsófia Ágnes, Margócsy István (szerk.): [Magyar irodalomtörténet](#). Bp., 2020–2021.

Kosáry Domokos: [Bevezetés a magyar történelem forrásaiba és irodalmába](#). Bp., 1951.

Monok István: [Könyvkatalógusok és könyvjegyzékek Magyarországon 1526–1720: forrástipológia, forráskritika, forráskiadás](#). Szeged, 1993.

Tankönyvek

Tankönyvek és segédletek (tankonyvkatalogus.hu)

KAPCSOLÓDÓ NAT TARTALOM

5-8. évfolyam

A török háborúk hősei

II. Lajos és a mohácsi csata, Buda eleste és az ország három részre szakadása, A várháborúk hősei Bocskai, Bethlen, Zrínyi

Bocskai István fejedelem és a hajdúk, Bethlen Gábor, Erdély fejedelme, Zrínyi Miklós a költő és hadvezér, Buda visszavétele és a török kiűzése

Élet a török hódoltság kori Magyarországon – Debrecen

török uralom, egy mezőváros élete, szarvasmarha-kereskedelem

F: szultán, janicsár, török hódoltság

Sz: II. Lajos, Dobó István, Zrínyi Miklós, I. Szulejmán, Bocskai István, Bethlen Gábor, Zrínyi Miklós

9-12. évfolyam

Az ország három részre szakadása

A mohácsi csata és közvetlen előzményei, a kettős királyválasztás

Az ország három részre szakadása

A várháborúk és az új végvárrendszer

A két magyar állam

A Magyar Királyság a Habsburg Birodalomban: rendi és abszolutista törekvések, konfliktusok

Az Erdélyi Fejedelemség viszonylagos önállósága és aranykora

A török kiűzése, a török kor mérlege

Magyarország az európai munkamegosztásban.

Háborús békeévek: másfél évszázad hódoltság és az ország pusztulása.

A török kiűzése.

F. rendi országgyűlés, hajdúszabadság

Sz: I. Szulejmán, II. Lajos, Szapolyai János, I. Ferdinánd, Dobó István, Zrínyi Miklós, Báthory István, Bocskai István, Bethlen Gábor, Zrínyi Miklós, I. Lipót, Savoyai Jenő.

K: 1526, 1541, 1552, 1566, 1664, 1683, 1699

T: Mohács, Kőszeg, Eger, Szigetvár, Habsburg Birodalom, Erdélyi Fejedelemség, Hódoltság, Magyar Királyság (királyi Magyarország), Pozsony, Gyulafehérvár, Bécs.